

Македонска Банкарска Асоцијација

Макроекономски показатели и БАНКАРСКИ СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

со состојба на 30 септември 2024 година

Макроекономски показатели

Кредитен рејтинг

- Агенцијата за кредитни рејтинзи **Standard & Poor's, Credit rating agency** ББ- со стабилен изглед, го потврди кредитниот рејтинг на РС Македонија, истиот е резултат на спроведувањето добри политики на владеење, стабилен банкарски систем, стабилноста на домашната валута и зголемените девизни резерви

Индекс на индустриско производство

- 95.8 годишно

Надворешно трговска размена

- увоз 2.662 милиони евра на годишно ниво
- извоз 1.932 милиони евра на годишно ниво

Бруто домашен производ

- пораст 3%

Инфлација

- 3,3%

Девизни резерви

- 4,407 милиони евра
- **Се гради и зелено портфолио на ХВ во девизните резерви, 1,6% учество**
- **Зелени обрзници, издавач Министерство за финансии 600 мил. денари**

Основна каматна стапка

- Во текот на овој квартал, Народната банка направи промени во поставеноста на монетарната политика, при што основната каматна стапка на благајнички записи се намали за 225 пп и го достигна нивото од 6,3%, а референтна стапка за пресметување на стапката на казената камата остана исто така на ниво од 6,3%

Стапка на противцикличен заштитен слој

- 1%

Стапки на задолжителната резерва на банки

- Овој квартал се донесе нова одлука за зр со која обврски во денари до 2 години се зголеми од 6,5% на 8% (промена за дополнителни 1,5пп)
- **Во насока на поддршка на зелената агенда, основата за ЗР се намалува за новоодобрените кредити за финансирање проекти за производство на електрична енергија од обновливи извори**

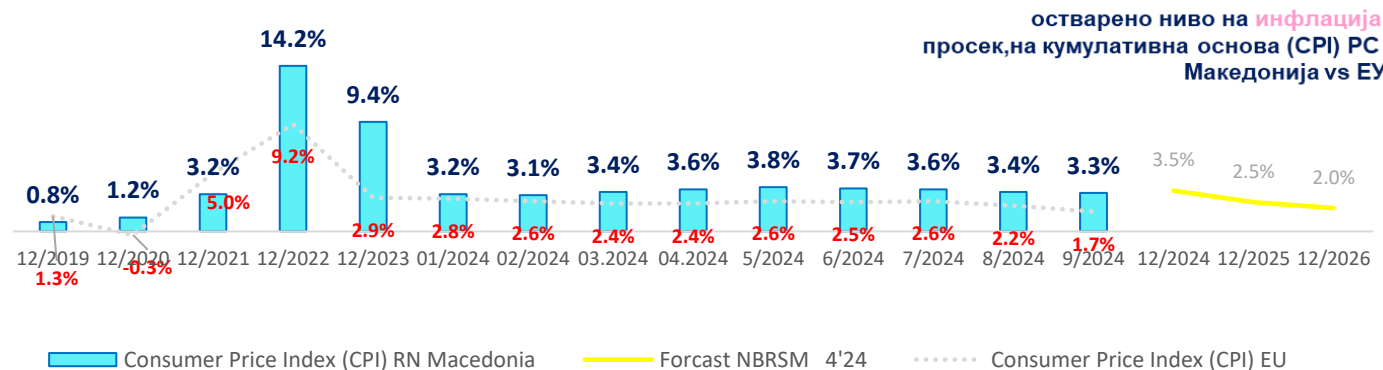
Пазар на труд

- Стапка на невработеност 12,3%

Извор: НБРМ Основни економски показатели на РС МАКЕДОНИЈА

Клучни економски показатели

	Q3 23	Q4 23	2023	01 24	02 24	03 24
Индекс на обемот на индустриското производство	0,7	0,7	0,7	-3,1	-5,1	-4,2
Увоз на стоки (EUR'm)	2,708	2,900	11,149	2,736	2,806	2.662
Извоз на стоки (EUR'm)	1,988	2,082	8,323	1,929	2,001	1.932
Реален раст на БДП (%)	1	0,9	1	1,2	2,8	3
Буџетски биланс (салдо цент.буџ.и фондови,%БДП)	-0,5	-1,6	-4,8	-1,6	-1,0	-0,1
Инфлација (CPI%)	11,5	9,4	9,4	3,4	3,7	3,3
Основна каматна стапка	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,05
Стапка на противцикличен заштитен слој	0,50	0,50	0,50	0,75	0,75	1
Тековна сметка на билансот на плаќања (EUR'm)	229,1	-125,4	55,6	-195,1	-111,7	
Бруто надворешен долг (EUR'm)	11,068	11,356	11,356	11,799	11,875	
Девизни резерви (EUR'm)	3,901	4,538	4,538	4,287	4,337	4.407
Директни инвестиции - нето (EUR'm)	40	199	488	252	204	
Стапка на невработеност (%)	12,8	13,0	13,1	12,9	12,5	12,3
MKD/EUR	61,51	61,50	61,56	61,62	61,52	

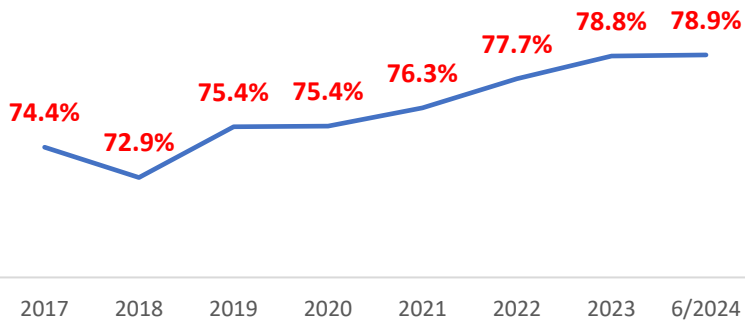
Кредитен рејтинг на државата
'BB- Ratings Affirmed; Outlook Stable
Standard & Poor's, Credit rating agency

Извор: <https://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-soopstenie-01082024.nspx>
(Rating Report Republic of North Macedonia | 1 August 2024)

во милиони денари	9/2023	12/2023	3/2024	6/2024	9/2024
Вкупна Актива на банкарскиот сектор	703,789	746,739	738,938	751,244	765,036
Кредити	432,312	440,560	444,977	458,207	464,860
Депозити	516,317	539,602	534,525	544,432	556,975
Капитал и резерви	92,561	92,910	98,096	99,596	103,897

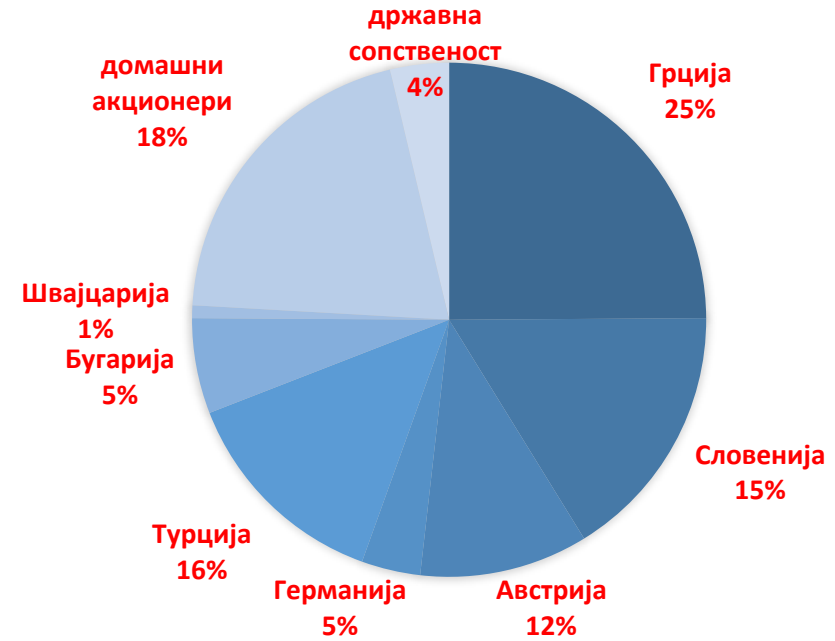
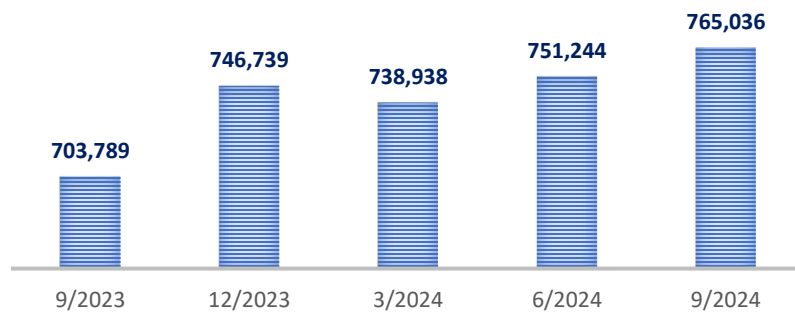
	годишна промена (%)	квартална промена (%)
Вкупна Актива на банкарскиот сектор	↑ 8.7%	1.8%
Кредити	↑ 7.5%	1.5%
Депозити	↑ 7.9%	2.3%
Капитал и резерви	↑ 12.2%	4.3%

УЧЕСТВО НА СТАНСКИ КАПИТАЛ

во милиони денари

АКТИВА

- Банкарскиот сектор се состои од 13 банки, 5 големи (актива 625,283 мил.денари) со 82% учество во вкупната актива, 3 средни (актива 93,579 мил.денари) со 12% учество, 5 мали (актива 46,174 мил. денари) со 6% учество и 2 штедилници
- Вкупна актива на ниво на банкарски систем изнесува 765,036 мил.денари и бележи годишен пораст од 8.7% односно 1.8% на квартална основа и истиот е поддржан со растот на депозитната база за 7.9% на годишно ниво односно 2.3% на квартална основа и капиталната позиција на банките со годишен пораст од 12.2% или 4.3% квартално. Кредитите бележат годишен пораст од 7.5% и квартално 1.5%
- Учество на странски капитал во сопственичката структура 78,9%

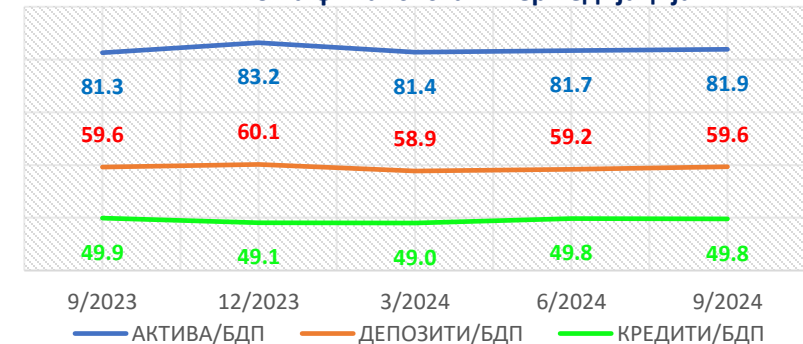
Нивото на финансиска интермедијација:

- ✓ Вкупната актива на банкарскиот систем/БДП изнесува 81.9% што укажува на доминантната позиција на банките во финансискиот систем
- ✓ Депозити/БДП изнесува 59.6%
- ✓ Кредити/БДП изнесува 49.8%

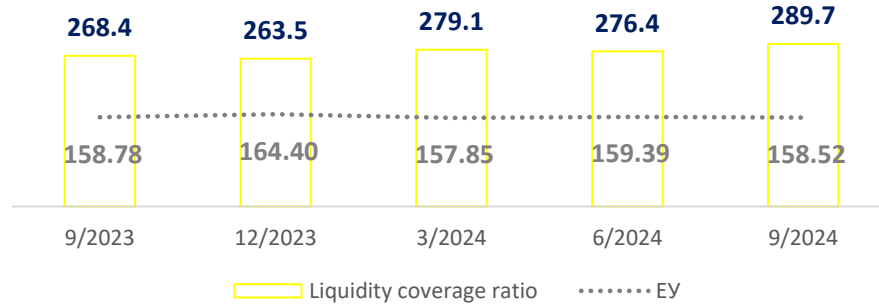
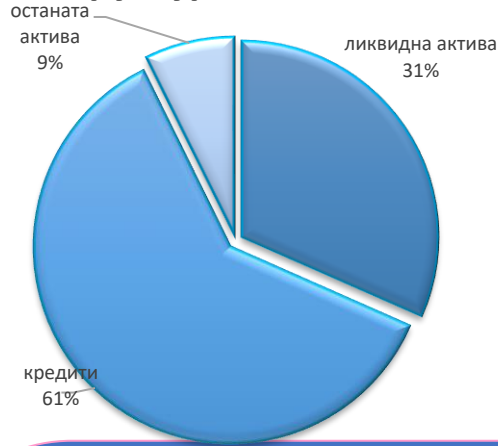
Извор

Народна Банка, Отсек за финансиска стабилност,
Последна ревизија на податоците на БДП
(по тековни цени): 06.12.2024

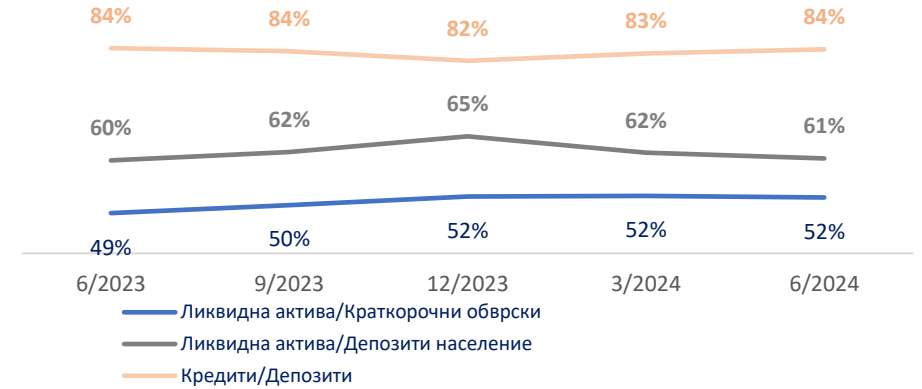
Ниво на финансиска интермедијација

Структура на актива

Покриеност со ликвидност
Liquidity Coverage Ratio
(согласно меѓународната спогодба Базел 3)

- Во структурата на вкупната актива високоликвидната актива учествува со 31%* додека пак кредитите учествуваат со 61%, остатокот од 8% е останата актива
- Стабилното учество на ликвидните средства упатува на соодветно управување со ликвидносниот ризик од страна на банките

- ✓ Стапката на покриеност со ликвидност на банкарскиот систем (англ. Liquidity Coverage Ratio) изнесува 289.7%, што е 2,9 пати повисоко ниво од регулаторниот минимум (100%) и го потврдува задоволителниот обем на ликвидност со кој располага банкарски систем**
- ✓ Ликвидна актива /Крат.обврски 52%
- ✓ Ликвидна актива/Депоз.население 61%
- ✓ Кредити/Депозити 84%

*Ликвидни средства се паричните средства кај Народна банка, благајничките записи, државни обврзници

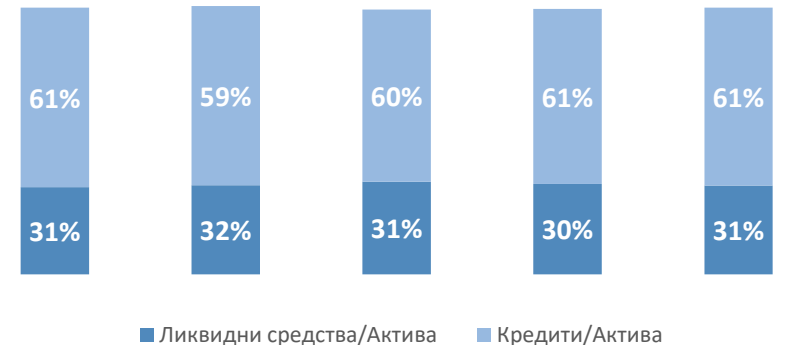
**Ликвидносен показател согласно Базел 3

(Methodology for calculation of LCR is in accordance with requirements of Basel III accord)

Извор:

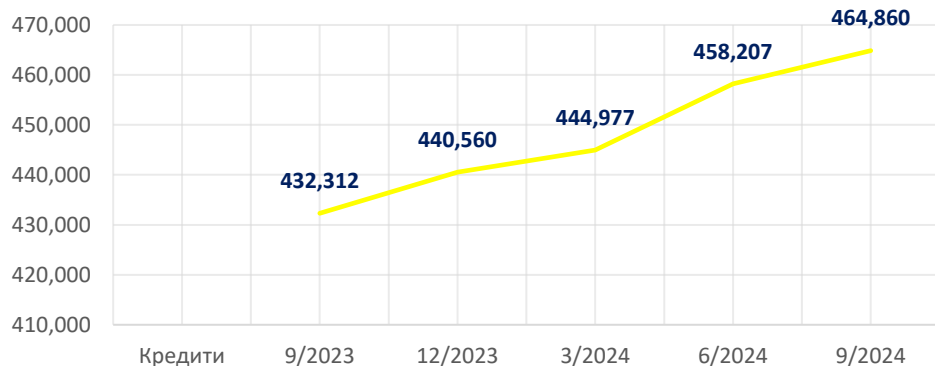
- Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Северна Македонија,
- ИЗВЕШТАЈ ЗА РИЗИЦИТЕ ВО БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ НА РС МАКЕДОНИЈА, анекс 24, КВАРТАЛЕН ИЗВЕШТАЈ 2024 година
- European Central Bank | Banking supervision

Ликвидни средства/Актива
Кредити/Актива

во милиони денари

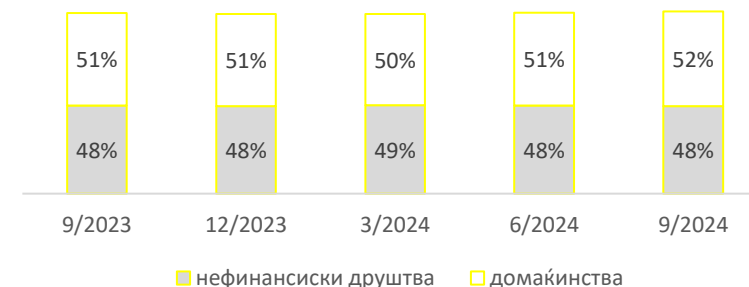
КРЕДИТИ

домаќинства

СТРУКТУРА НА КРЕДИТИ

Вкупниот износ на кредитите изнесува 464.860 милиони денари и бележат годишен пораст од 7.5% и 1.5% на квартална основа.

- Кај населението доминираат потрошувачките кредити и картичките со 63% со годишен пораст од 5.6% или 1.7% квартално
- Станбените кредити учествуваат со 35% со годишен пораст од 11.1% или 2,6% квартално
- На автомобилски кредити учеството е 0,16% со годишен пораст од 13.2% или 2.1% на квартална основа.

Нашите банки посветија големо внимание на подигањето на свесноста за зелени кредити како начин на финансирање на клиенти домаќинства кои инвестираат исклучиво во проекти коишто поддржуваат одржливи,

еколошки цели, или цели коишто придонесуваат за зелената транзиција во општеството, како што е развивање нова еколошка технологија*
✓ Зелените кредити за население изнесуваат 995 мил.денари или 0,4% во вкупното кредитирање на населението
Согласно Светска Банка

Извор: Народна Банка
Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Северна Македонија, анекс 9
ИЗВЕШТАЈ ЗА РИЗИЦИТЕ ВО БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ НА РС МАКЕДОНИЈА

Пондерирани каматни стапки на дадени кредити

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ (Денари и девизи)

Кредити	9/2023	12/2023	3/2024	6/2024	9/2024
Кредити	5.49	5,47	5,50	5.47%	5.41%

Домаќинствата (по видови на кредити)	9/2023	12/2023	3/2024	6/2024	9/2024	годишна промена (%)	квартална промена (%)
картички и потрошувачки кредити	154,434	156,865	156,988	160,479	163,154	↑ 5.6%	1.7%
автомобилски	385	403	407	427	436	↑ 13.2%	2.1%
станбени кредити	81,525	84,196	85,952	88,277	90,535	↑ 11.1%	2.6%
други	3,366	3,331	2,934	2,931	2,980	↓ -11.5%	1.7%
Вкупно	239,710	244,795	246,282	252,114	257,106	↑ 7.3%	2.0%
Зелени кредити	1.186	1.224	1,090	1,016	995	↓ -16.1%	-2.1%

- Кредитите на нефинансиските друштва бележат годишен пораст од 6.4% или 0.6% на квартална основа

- Кредитирањето на клиенти од корпоративниот сектор кои инвестираат исклучиво во проекти со значителен позитивен придонес врз животната средина и во проекти што придонесуваат за намалување на негативните ефекти од климатските промени овој квартал изнесува 19.354 милиони денари или 8,7% во вкупното кредитирање на нефинансиските друштва

- Согласно последните ЕСГ показатели идентификувани се следните климатски

чувствителни дејности (транзициски ризици):

- ✓ Градежништво
- ✓ Енергетско интензивни дејности
- ✓ Транспорт
- ✓ Комунални услуги
- ✓ Фосилни горива
- ✓ Земјоделство

Согласно Светска банка

Извор: Народна Банка

Податоци и показатели за банкарскиот систем на РС Македонија, анекс 9

ИЗВЕШТАЈ ЗА РИЗИЦИТЕ ВО БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ НА РС МАКЕДОНИЈА

Преглед зелени показатели

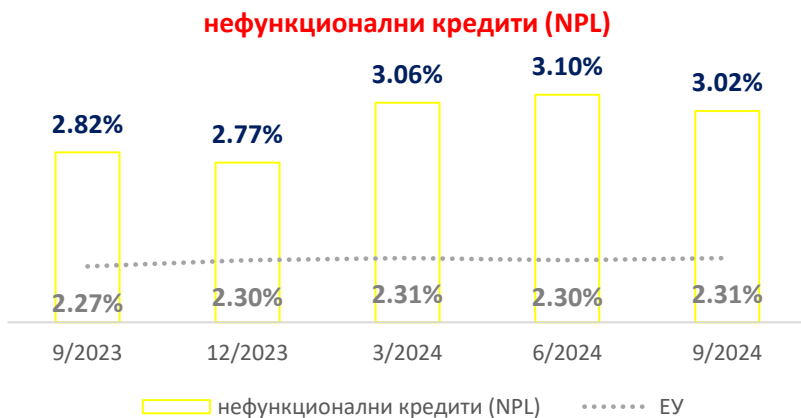
Кредити во климатски чувствителни дејности

КРЕДИТИ СПОРЕД АКТИВНОСТА

(брuto)	9/2023	12/2023	3/2024	6/2024	9/2024	годишна промена (%)	квартална промена (%)
индустрија	62,932	61,214	62,138	65,021	63,375	↑ 0.7%	-2.5%
градежништво	41,840	43,768	43,647	44,879	45,511	↑ 8.8%	1.4%
снабдување со електрична енергија, гас, пара и климатизација	20,196	21,678	22,523	23,549	24,860	↑ 23.1%	5.6%
трговија	77,253	82,010	80,843	81,872	81,481	↑ 5.5%	-0.5%
транспорт, складирање, информации и комуникации	21,187	21,509	26,921	21,764	22,015	↑ 3.9%	1.2%
други	44,483	46,062	46,915	46,263	47,903	↑ 7.7%	3.5%
ВКУПНО нефинансиски друштва	267,891	276,240	282,988	283,348	285,145	↑ 6.4%	0.6%
Зелени кредити	17,763	18,639	18,771	19,407	19,354	↑ 9.0%	-0.3%

Македонски банкарски сектор: Кредити, Credit Risk and Asset Quality

Индикатори за квалитет на кредитното портфолио		годишна промена (пп)	квартална промена (пп)
Нефункционални кредити / Вкупни кредити	↑	0.20%	-0.08%
Покриеност на нефункционалните кредити со исправката на вредност	↓	-5.22%	0.54%

✓ Нефункционалните кредити во однос на бруто кредитите изнесуваат **3,02%** и бележат годишен пораст од **0,20пп** или пад од **(-0,08) пп** квартално

✓ Учеството на нефункционалните кредити на домаќинствата во вкупните нефункционални кредити е 44%, додека нефинансиските друштва се 55%

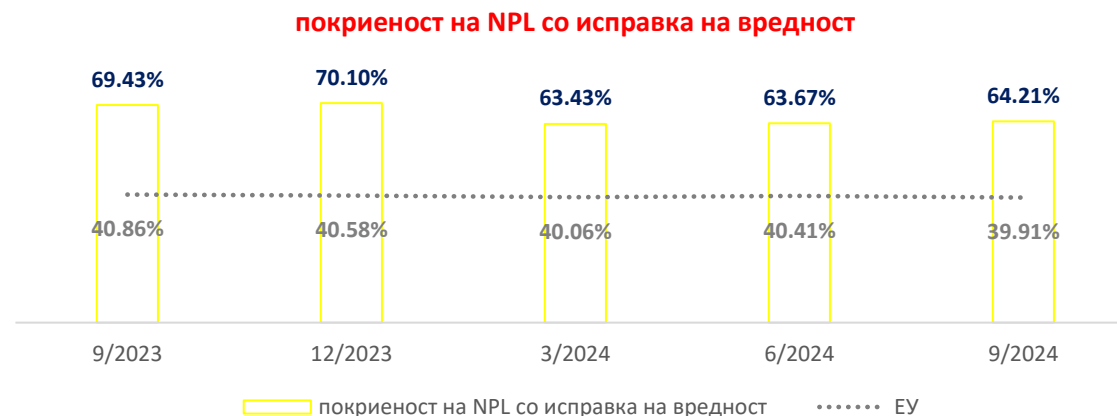
ЕВРОЗОНА 2,31%

✓ Покриеноста на нефункционалните кредити со исправка на вредност за нефункционални кредити изнесува **64,21%** и бележи годишен пад од **(-5,22пп)** или пораст од **0.54 пп** на квартална основа.

ЕВРОЗОНА 39,91%

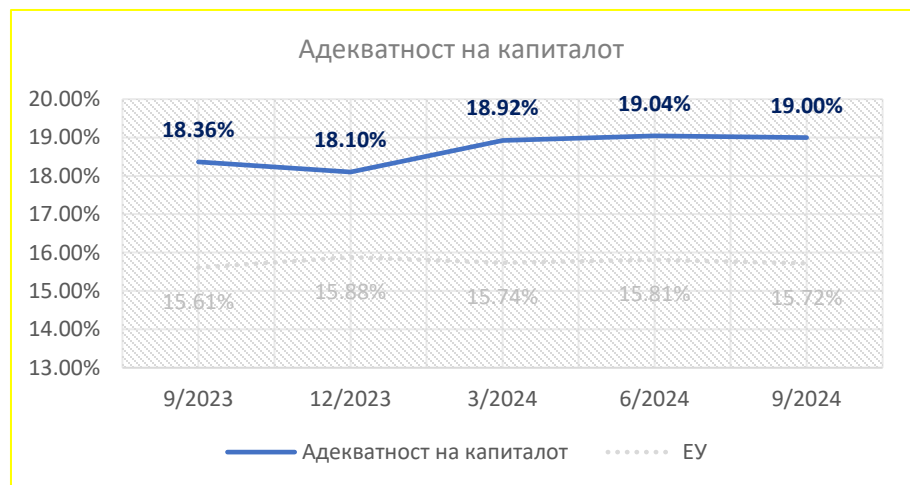
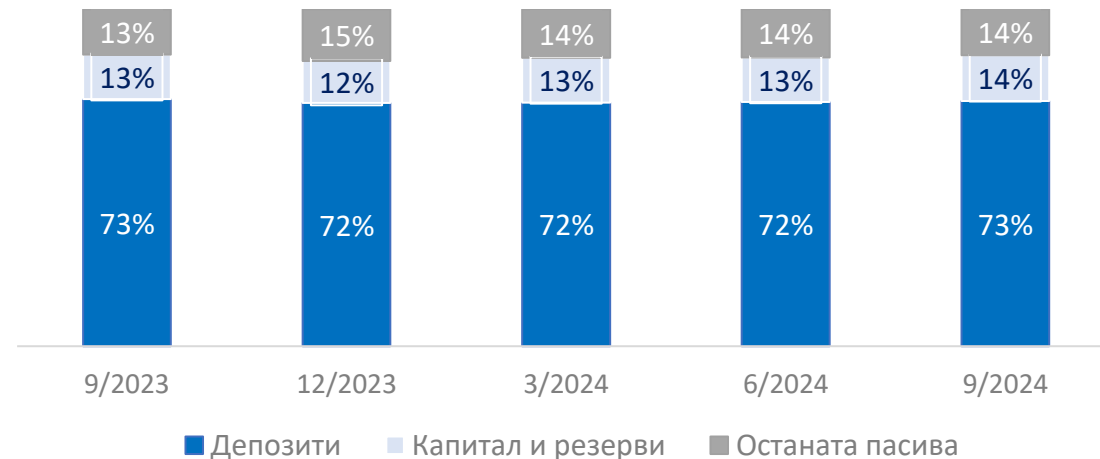
Извор: Народна Банка

Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Северна Македонија,
ИЗВЕШТАЈ ЗА РИЗИЦИТЕ ВО БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ НА РС МАКЕДОНИЈА анекс 5
European Central Bank | Banking supervision

Структура на изворите	9/2023	12/2023	3/2024	6/2024	9/2024	годишна промена (%)	квартална промена (%)
Депозити	516,317	539,602	534,525	544,432	556,975	↑ 7.9%	2.3%
Капитал и резерви	92,561	92,910	98,096	99,596	103,897	↑ 12.2%	4.3%
Останата пасива	94,911	114,227	106,317	107,216	104,164	↑ 9.7%	-2.8%
Пасива	703,789	746,739	738,938	751,244	765,036	↑ 8.7%	1.8%

СТРУКТУРА НА ИЗВОРИТЕ

- Во структурата на изворите на финансирање на банките доминираат депозитите 556.975 мил.денари кои учествуваат со 73% или милиони денари. Во однос на мината година бележат пораст од 7.9% или 2.3% квартално
- Капиталот и резервите учествуваат со 14% или 103,897 мил.денари, бележат годишен пораст од 12.2% или 4.3% квартално
- Адекватноста на капиталот изнесува 19.00% бележи пораст од 0,64 пп во однос на минатата година односно пад од (0,04 пп) на квартална основа, истото укажува на капацитет за покривање на ризиците од работењето од страна на банките како и на

стабилно ниво на солвентност на банкарскиот сектор

ЕВРОЗОНА 15.72%

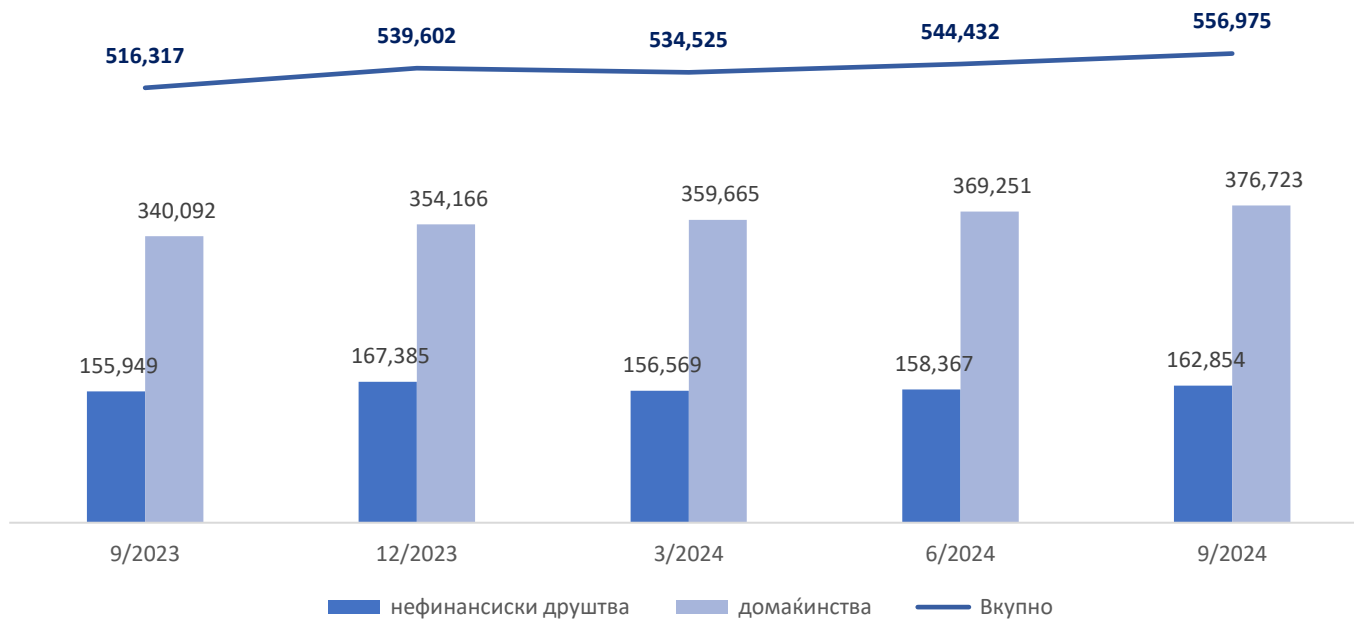
Извор:

Народна Банка

Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Северна Македонија,
ИЗВЕШТАЈ ЗА РИЗИЦИТЕ ВО БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ НА РС МАКЕДОНИЈА, анекс 31
European Central Bank | Banking supervision

во милиони денари

Структура на депозити

- ✓ Депозити од домаќинствата со учество од 68% во вкупните депозити, бележат годишен пораст од 10.8 % или 2% на квартална основа
- ✓ Нефинансиските друштва учествуваат со 29% со годишен пораст од 4.4% или 2.8% на квартална основа

Депозити на нефинансиски субјекти	годишна промена (%)	квартална промена (%)
Вкупно	↑ 7.9%	2.3%
нефинансиски друштва	↑ 4.4%	2.8%
домаќинства	↑ 10.8%	2.0%

Пондериран каматни стапки на примени депозити

9/2023 12/2023 3/2024 6/2024 9/2024

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНО ПРИМЕНИ ДЕПОЗИТИ (Денари и девизи)

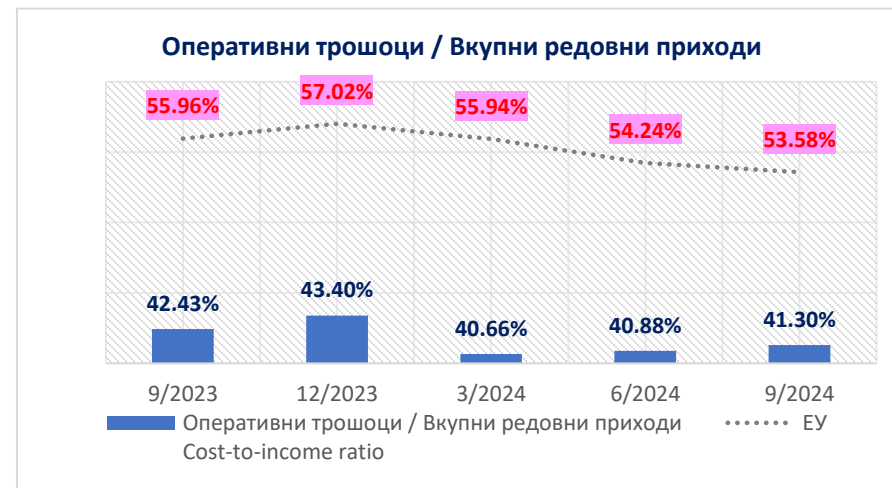
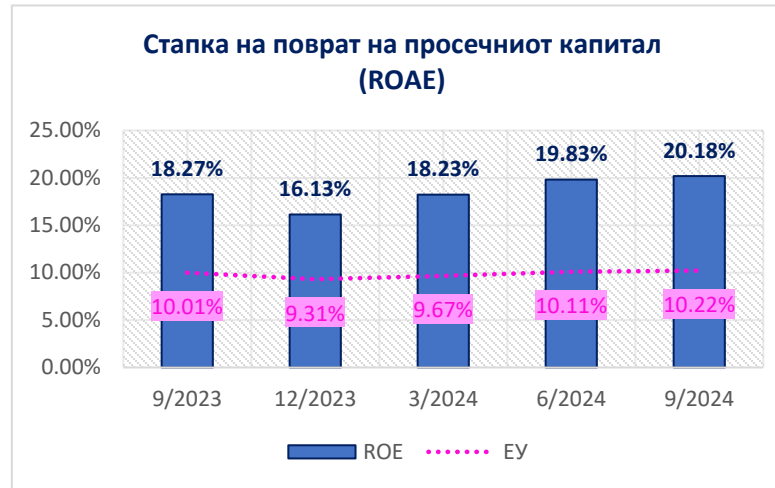
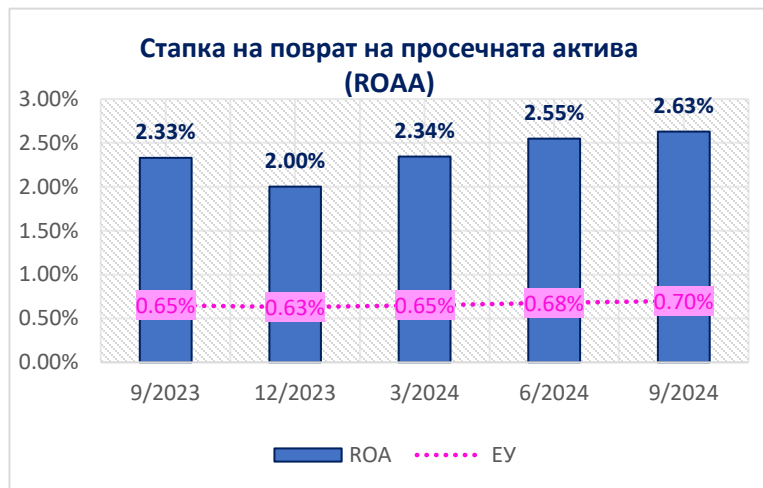
1,59 1,79 1,80 1.88% 2.01%

Домаќинства
годишно **10.8%**

Вкупни депозити
годишно **7.9%**

Македонски банкарски сектор: Показатели за профитабилност

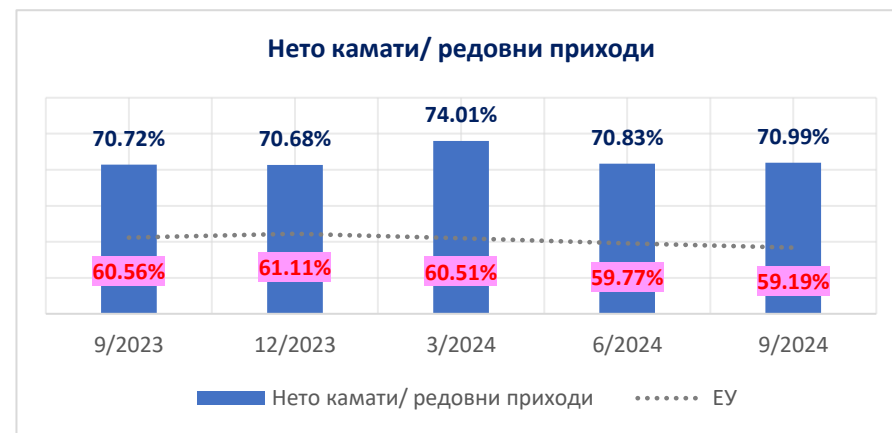

Банкарскиот сектор бележи стабилни стапки на профитабилност изразени преку стапките на:

- ✓ Поврат на активата 2,63%, со годишен пораст од 0,3пп, или 0,1 пп на квартална основа 0.2пп **ЕВРОЗОНА 0.70%**
- ✓ Поврат на капиталот 20,18%, со годишен пораст од 1.9пп, или 0.4пп на квартална основа **ЕВРОЗОНА 10.22%**
- ✓ Од вкупните редовни приходи 41.30% служат за покривање на оперативните трошоци на банките
- ✓ Најголемиот дел од вкупните приходи 70,99% претставуваат каматните приходи

Извор: Народна Банка

Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Северна Македонија,
ИЗВЕШТАЈ ЗА РИЗИЦИТЕ ВО БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ НА РС МАКЕДОНИЈА, анекс 32
European Central Bank | Banking supervision

профитабилност

Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)

годишна промена (пп)

0.3

квартална промена (пп)

0.1

Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)

1.9

0.4

Оперативни трошоци / Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)

-1.1

0.4

Нето каматен приход / Вкупни редовни приходи

0.3

0.2